

## **Oceniając ucznia pomagamy mu w zdobywaniu wiedzy i umiejętności**

Sylwia Kostuch – Pielichowska i Maria Marszk

Zespół Szkół Ogólnokształcących w Kartuzach  
Kartuzy ul. Klasztorna 4

Podstawowym narzędziem pracy w obszarze oceniania w I Liceum Ogólnokształcącym im. H. Derdowskiego w Kartuzach jest Wewnątrzszkolny System Oceniania. Na podstawie tego dokumentu opracowałyśmy Szkolny System Oceniania z Chemii. Posługując się tymi dokumentami oceniamy uczniów, starając się, aby ocenianie pełniło funkcję motywująco – wspierającą oraz wychowawczą.

Artykuł został opracowany na podstawie: wyników ankiety przeprowadzonej wśród uczniów naszej szkoły „Ocenianie wewnątrzszkolne pełni funkcję motywująco – wspierającą”; analizy ocen, postaw i postępów w nauce uczniów w wybranych przez nas klasach ; wniosków z opracowanych przez nas ankiet: „Ocenianie na lekcjach chemii” oraz „Motywująca rola oceny z chemii”.

Uczniowie naszej szkoły oraz ich rodzice zostali zapoznani przez wychowawców klas z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania. Ponadto przedstawiony im został Szkolny System Oceniania z Chemii wraz z kryteriami oceniania oraz wymaganiami na poszczególne oceny. Na podstawie wyników sprawozdań wychowawców oraz wyników ankiet można stwierdzić, że uczniowie i ich rodzice znają zasady W.S.O. i są one przez nich akceptowane. Około 80% uczniów zna wymagania edukacyjne i kryteria oceniania z chemii.

W jednej z badanych klas została przeprowadzona ankieta odnośnie odbioru przez uczniów ich sposobu oceniania na lekcji. Z ankiety tej wynika, że uczniom na lekcjach chemii raczej nie wystarcza uzasadnianie ocen przez nauczycielkę ( 40% odpowiedzi „raczej nie” lub „nie”). Ponadto uczniowie nie w pełni akceptują wystawione oceny semestralne ponieważ zgodnie z ich sugestią średnia ocen powinna wynosić 4,16 a jest 3,88. Wyniki tej ankiety były impulsem do przemyślenia naszych metod pracy i opracowania strategii na następny rok nauki.

Badania na temat motywującej roli oceniania na lekcjach chemii prowadzimy w trzech klasach o nachyleniu biologiczno – chemicznym: w jednej od września 2002 r. i w dwóch od września 2003 roku. W tych wybranych klasach na początku roku szkolnego zawarłyśmy kontrakt z uczniami, w którym zobowiązałyśmy się do: rozmów z uczniami na temat jak uczyć się chemii, pomocy uczniom w uzupełnianiu wiedzy z zakresu gimnazjum, stosowania aktywizujących metod nauczania, uzasadniania wystawianych ocen, przekazywaniu rodzicom informacji odnośnie postępów lub trudności ucznia w nauce.

Na początku nauki chemii w liceum przeprowadziłyśmy sprawdzian diagnostyczny wiedzy i umiejętności uczniów po gimnazjum. Po analizie wyników sprawdzianu przeprowadziłyśmy 2 lekcje , których celem było kształcenie umiejętności, których uczniowie nie nabyli podczas nauki w gimnazjum.

W badanych klasach zostały przeprowadzone trzy lekcje otwarte z wykorzystaniem zasad integracji międzyprzedmiotowej oraz aktywizujących metod nauczania (lekcja chemii w języku angielskim, symulacja komputerowa miareczkowania). Zaangażowałyśmy uczniów do redagowania gazetki ściennej w pracowni chemicznej, zorganizowania sesji plakatowej pt. „Przez chemiczne okulary”, napisania referatów na temat rozwoju chemii i przemysłu chemicznego w XIX wieku do gazety szkolnej. Troje uczniów bierze udział w zajęciach laboratoryjnych z chemii na Politechnice Gdańskiej. Dla zainteresowanych uczniów zorganizowałyśmy wyjazd na zajęcia laboratoryjne z biochemii do Katedry Technologii Żywności Poli-

techniki Gdańskiej oraz na pokazy doświadczeń chemicznych na Uniwersytet Gdański. Te dodatkowe starania uczniów w zdobywaniu wiedzy są zawsze przez nas spostrzegane i bardzo pozytywnie oceniane.

W naszej szkole zorganizowałyśmy międzyszkolne eliminacje do Konkursu Chemicznego im. prof. A. Swinarskiego. Opiekujemy się uczniami biorącymi udział w konkursach chemicznych organizując dla nich zajęcia pozalekcyjne. O sukcesach uczniów informowana jest cała społeczność szkolna a dobre wyniki są promowane odpowiednią oceną.

Zdecydowana większość uczniów badanych klas otrzymuje ze sprawdzianów pisemnych oceny pozytywne (około 75% ocen to dostateczny lub powyżej). Oceny semestralne lub końcoworoczne (w przypadku klasy I G) były również wysokie: średnia 3,57 – 4,02. W tych klasach nie wystawiłyśmy ocen niedostatecznych a oceny dopuszczające stanowiły zaledwie 7,8% wszystkich wystawionych ocen.

Podsumowaniem naszej pracy było przeprowadzenie i opracowanie ankiety pt. „Motywująca rola oceny z chemii” w klasach, z którymi współpracowałyśmy. Około 73% uczniów przyznało, że lubi uczyć się chemii i jest zainteresowanych zdobywaniem wiedzy. Ponad połowa uczniów uczy się chemii dlatego, że wiąże swoją przyszłość ze studiami przyrodniczymi. Większość uczniów zauważa starania nauczycieli w dopingowaniu ich do nauki i ocenia je bardzo wysoko.